

DOVOLJENJE ZA OPRAVLJANJE ZAVAROVALNEGA ZASTOPANJA IN OPROSTITEV PLAČILA DDV

Pojasnilo DURS, št. 4230-261/2008-2, 20. 10. 2008

Na mnenje davčnega zavezanca, da oprostitev plačila DDV pri zavarovalnih transakcijah lahko uveljavljajo tudi druge osebe iz četrtega odstavka 227. člena Zakona o zavarovalništvu – ZZavar (Uradni list RS, št. 109/06-UPB2, 9/07, 102/07 in 69/08), čeprav nimajo dovoljenja za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja, odgovorjamo:

Z zavarovalnimi in pozavarovalnimi transakcijami povezana storitev zavarovalnega zastopnika ali posrednika je oproščena plačila DDV v skladu s 1. točko 44. člena ZDDV-1 ne glede na to, ali zavarovalni zastopnik ali posrednik ima dovoljenje za opravljanje te dejavnosti ali ne oziroma ali izpolnjuje z ZZavar določene pogoje za opravljanje te dejavnosti ali ne.

V skladu s 1. točko 44. člena ZDDV-1 so plačila DDV oproščene zavarovalne in pozavarovalne transakcije, vključno s povezanimi storitvami zavarovalnih posrednikov in zastopnikov.

Pravilnik o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – pravilnik (Uradni list RS, št. 141/06, 52/07, 120/07 in 21/08) v 71. členu določa, da so zavarovalni in pozavarovalni posli iz 1. točke 44. člena ZDDV-1, v skladu s predpisi, sklepanje in izvajanje pogodb o premoženjskem in življenjskem zavarovanju, pozavarovanju in sozavarovanju.

Zakon o zavarovalništvu – ZZavar (Uradni list RS, št. 109/06-UPB2, 9/07, 102/07 in 69/08) v četrtem odstavku 227. člena določa, da lahko storitve zavarovalnega zastopanja opravljajo tudi druge osebe, če sklepajo zavarovanja, ki so v neposredni zvezi z glavno storitvijo, ki jo opravljajo (na primer potovalne agencije, špediterji in osebe, ki opravljajo tehnične preglede vozil) in so pridobile dovoljenje za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja.

Posedovanje dovoljenja za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja ni pogoj, na podlagi katerega bi odločali o oprostitvi oziroma obdavčitvi te storitve z DDV, čeprav gre za kršenje določb zakonodaje s področja zavarovalništva.

Iz sodne prakse Sodišča Evropskih skupnosti (v nadaljevanju: Sodišče ES) namreč izhaja, da kadar obstaja konkurenca med zakonitimi in nezakonitimi transakcijami, načelo davčne nevtralnosti izključuje različno obravnavanje teh transakcij (npr. sodbi Sodišča ES v zadevah Karlheinz Fischer, C-283/95 in Lange, C-111/92).

Sodišče ES je v sodbi v zadevi Fischer odločilo, da države članice EU za transakcije iz 13(B) člena Šeste direktive* sicer lahko določijo pogoje in omejitve za njihovo oprostitev, vendar pa z le-temi ne smejo kršiti načela davčne nevtralnosti. Po členu 13(B) Šeste direktive je povzet 44. člen ZDDV-1.

V sodbi v zadevi CPP, C-349/96, je Sodišče ES poudarilo, da je potrebno oprostitev plačila DDV, določene v 13(B)(a) členu Šeste direktive, razlagati tako, da država članica ne sme omejiti obsega oprostitve le na storitve, ki jih opravijo zavarovalci, ki so po nacionalnem zakonu pooblaščen za opravljanje zavarovalnih poslov.

Smiselno lahko glede konkretno obravnavane problematike zaključimo, da če iz same vsebine transakcije izhaja, da gre za zavarovalnimi in pozavarovalnimi transakcijami povezano storitev zavarovalnega zastopnika ali posrednika, potem je ta storitev

oproščena plačila DDV v skladu s 1. točko 44. člena ZDDV-1, in sicer ne glede na to, ali zavarovalni zastopnik ali posrednik ima dovoljenje za opravljanje te dejavnosti ali ne oziroma ali izpolnjuje z ZZavar določene pogoje za opravljanje te dejavnosti ali ne.

** Direktiva Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero (UL L 145, 13. 6. 1977, str. 1) s spremembami.*